

Psykologigymnasiet Sverige AB
kontakt@psykologigymnasiet.se

Rektorn vid Psykologigymnasiet
Sidiri Ekenryd

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn i Psykologigymnasiet
i Solna kommun

Tillsyn av Psykologigymnasiet

Skolinspektionen genomför tillsyn i Solna kommun under våren 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Psykologigymnasiet besöktes av Skolinspektionen den 6 och 7 maj 2014.

Fakta om skolenheten

Psykologigymnasiet är en fristående gymnasieskola i Solna kommun. Huvudman för gymnasieskolan är Psykologigymnasiet Sverige AB (556729-5885). Psykologigymnasiet bedriver utbildning på det högskoleförberedande Samhällsvetenskapsprogrammet med inriktning beteende.

Skolan har vid tillsynsbesöket 125 elever. Skolan leds av en rektor som till sin hjälp har en biträdande rektor. Bägge dessa är också företrädare för huvudmannen.

Kunskapsresultat

Av Skolverkets nationella statistik (SIRIS) för läsåret 2012/13 framgår att den genomsnittliga betygspoängen för skolan var 15,5, motsvarande resultat för riket var samma tid 14,0. Av eleverna som lämnade skolan läsåret 2012/13 fick 100 procent grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier. Andelen elever som fullföljde sina studier inom fyra år var 60 procent, motsvarande resultat för riket var 76,6 procent.

Helhetsbedömning

Tillsynen visar att rektorn behöver ta ett ökat ansvar för att förbättra skolans systematiska kvalitetsarbete. Rektor behöver se till att lärarna ges möjlighet att gemensamt analysera resultat så att både väl fungerande undervisning synliggörs och behov av förbättringsinsatser tydliggörs med därtill kopplade åtgärder.

Skolan behöver säkerställa att betyg sätts och utfärdas enligt de krav som framkommer i skollagen. Tillsynen visar att betygen ändras efter att betygen är utfärdade utan att grunderna för detta är klargjorda.

Arbetet med särskilt stöd behöver också förbättras så att eleverna får det särskilda stöd de har rätt till. Som ett led i detta behöver åtgärdsprogrammen utvecklas så att de blir reella redskap för planering, genomförande, uppföljning och utveckling av den pedagogiska verksamheten runt elever i behov av särskilt stöd. Vidare måste rektorn se till att eleverna har ett reellt inflytande över utbildningens utformning oberoende av program, lärare och ämne.

Tillsynen visar att elevhälsan på skolan inte omfattar alla de kompetenser som krävs. Det saknas tillgång till skolsköterska och psykolog. Skolan behöver också säkerställa att skolans bibliotek uppfyller funktionen med att vara ett stöd för elevernas lärande. I detta krävs att biblioteket omfattar såväl skönlitteratur som referenslitteratur, men också andra medier så att biblioteket utgör en resurs för skolan.

Avslutningsvis uppger rektorn, elever och lärare som Skolinspektionen intervjuat att de upplever skolan som trygg och att många elever trivs i sin skola.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Psykologigymnasiet Sverige AB att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 13 november 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Psykologigymnasiet måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet med grundläggande värden och inflytande.

- Se till att eleverna har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll och hålls informerade i frågor som rör dem.

Motivering

Enligt skollagen ska eleverna ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen.

I förarbetena till skollagen (prop.2009/10:165 s 674) anges att det inte är tillräckligt att eleverna ges möjlighet att ta del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen utan att det krävs ett mer aktivt arbete från skolans sida. I läroplanen tydliggörs lärarnas ansvar för inflytandet genom att de svarar för att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen.

Skolinspektionens sammanfattande bild är att det inte finns någon genomtänkt linje i hur eleverna ska ges ett reellt inflytande över sitt eget lärande. Skolan har dock ett formellt elevinflytande i form av klassråd och en elevkår. Elever beskriver i intervjuer att deras inflytande över det egna lärandet varierar mellan lärare. De exempel på inflytande som elever nämner handlar om hur de vill redovisa uppgifter. I lärarintervjun framkommer att det varierar mellan lärare i vilken grad de på ett aktivt sätt arbetar för att ge eleverna ett reellt inflytande

över utbildningen och sitt eget lärande. Vidare ger de uttryck för att eleverna sällan är intresserade av att få inflytande trots att lärarna uppfattar att de i vissa kurser försöker ge eleverna visst inflytande. Vid lärarintervjun framkommer att det inte finns en gemensam plan för att skapa förutsättningar för att eleverna ska kunna få ett reellt inflytande över sin utbildning. Enligt rektorns uppfattning handlar elevernas inflytande mer om val av arbetssätt och arbetsformer än om undervisningens innehåll.

Skolinspektionen konstaterar att skolan brister i att ge eleverna ett reellt inflytande över sitt dagliga lärande. Denna form av inflytande kan inte ersättas av det så kallade formella inflytande i form av klassråd och elevråd/elevkår.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att det finns brister i elevernas inflytande över utbildningen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Psykologigymnasiet Sverige AB föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

4 kap. 9 § skollagen, Lgy 11 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Särskilt stöd

Bedömning

Psykologigymnasiet måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd.

- Se till att särskilt stöd ges i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till.
- Se till att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn.

Rektorn ska se till att elevens behov skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd.

Vidare ska enligt skollagen ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Av intervjun med rektorn framkommer att skolan uppmärksammar elever som riskerar att inte nå kunskapskraven genom bland annat elevvårdskonferenser. Dessa elevvårdskonferenser har form av klasskonferenser där rektorn tillsammans med lärarna går igenom alla elever och deras studiesituation. Elevens mentor ansvarar normalt för att utreda elevens behov av särskilt stöd, och utredningen görs tillsammans med eleven och elevens mentor beslutar om åtgärdsprogram. Lärarna uppger i intervju i allt väsentligt samma sak.

Skolinspektionen har tagit del av fyra exempel på utredningar, benämnda utredning och pedagogisk bedömning, som genomförts inför beslut om särskilt stöd under höstterminen 2013. Alla fyra ger en bristfällig bild av vilka behov eleverna har. Det är svårt att i utredningarna utläsa vilka behov eleverna faktiskt har, bortsett från att utredningarna konstaterar att eleven har behov av särskilt stöd. Skolan har därför, enligt Skolinspektionen, bristfälliga underlag för att kunna identifiera åtgärder för utveckling för eleverna.

Bristerna i utredningarna visar sig också i de åtgärdsprogram Skolinspektionen tagit del av. Psykologigymnasiet har inkommit med sex exempel på åtgärdsprogram som utarbetats läsåret 2013/14. Skolinspektionen kan konstatera att åtgärdsprogrammen inte uppfyller skollagens krav. Eftersom utredningarna inför särskilt stöd inte ger en heltäckande bild av elevens svårigheter framgår inte heller elevens behov i något av åtgärdsprogrammen på ett tydligt sätt. De beskrivna behoven utgörs främst av en uppräkningslista av vilka uppgifter eleverna missat i olika kurser. Det saknas dock en koppling till vilka kunskapskrav eleven riskerar att inte uppnå i och med att eleven missat en uppgift. Eftersom behoven är bristfälligt beskrivna saknas en tydlig koppling till de åtgärder som beslutats i åtgärdsprogrammen.

De åtgärder som beskrivs i åtgärdsprogrammen är i de allra flesta fallen att eleven ska delta i extrastöd i form av studiehjälp en gång i veckan. Vad den åtgärden syftar till och vad åtgärden innebär framgår inte. I andra åtgärdsprogram beskrivs åtgärder i termer av att eleven t.ex. ska hålla sig uppdaterad via skolans digitala lärverktyg. Det är oklart hur dessa åtgärder möter elevens specifika behov och hur åtgärderna ska bidra till att eleven ska nå målet i åtgärdsprogrammet.

Enligt Skolinspektionen medför bristerna i såväl utredningarna som i åtgärdsprogrammen att eleverna inte alltid får det särskilda stöd de annars skulle ha rätt till.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att det finns brister i skolans arbete med särskilt stöd. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Psykologigymnasiet Sverige AB föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

3 kap. 8-9 §§ skollagen

Bedömning och betygssättning**Bedömning**

Psykologigymnasiet måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet med bedömning och betygssättning.

- Se till att betyg utfärdas i enlighet med författningarnas krav.

Motivering

Enligt skollagen ska rektorn se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar. Ett betyg får enligt skollagen ändras om det är uppenbart oriktigt eller att felskrivning medför att felaktigt betyg beslutats.

Av förarbetet till skollagen (prop. 200/10:165 s 670) framgår att ändringar av uppenbart oriktiga betyg inte innebär att ett betygsbeslut på grund av att eleven efter betyget har satts utför prestationer som visar att han eller hon har de kunskaper som krävs för ett högre betyg får göras.

Vid intervjuer med lärare framkommer att det finns en praxis på skolan att regelmässigt ändra elevers betyg även efter betyget beslutats. Lärarna beskriver att om en elev erhåller betyget F på en kurs kan läraren självmant, i efterhand, be eleven att lämna in eller genomföra kompletteringar för att visa på kunskaper för betyget E. Lärarna ändrar därefter betyget i betygskatalogen, om eleven visat på den kunskapen som krävs för betyget E. I vissa fall kan detta även göras flera månader efter det ursprungliga betyget beslutades. I intervjuerna med lärarna framkommer inte att betyget ändrats på grund av felskrivning eller att betyget varit uppenbart oriktigt. Detta förfarande bekräftas av de dokumentstudier Skolinspektionen genomfört av skolans betygskatalog.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att betyg inte alltid utfärdas enligt författningarnas krav. Verksamheten uppfyller därmed författningarnas krav och Psykologigymnasiet Sverige AB föreläggs åtgärda bristen.

Författning

3 kap. 14 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Psykologigymnasiet måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att rektorn bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.
- Se till att kvalitetsarbetet genomförs under medverkan av lärare, övrig personal och elever.

Motivering

Rektorn ansvarar för att det bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete på skolenivå som består av planering, uppföljning och utveckling av verksamheten. Inriktning på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål). Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever och ska vara dokumenterat.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) innebär systematiskt och kontinuerligt att arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt med fokus på en långsiktig utveckling. Varje huvudman och varje skolenhet måste därför hitta sina former och rutiner för kvalitetsarbetet. Utgångspunkten är alltid densamma, att identifiera utvecklingsområden för ökad måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen.

Skolinspektionen har tagit del av skolans dokumenterade systematiska kvalitetsarbete. Av dokumentationen går att utläsa att skolan följer upp ett stort antal mål så väl från läroplanen som egna uppsatta mål. Skolan har i dokumentationen av det systematiska kvalitetsarbetet också sammanställt kunskapsresultaten i form av betyg per kurs och betygsresultaten på de nationella proven. Skolan genomför också en elevenkät och föräldraenkät där trivsel och upplevelsen av skolan mäts. Skolan har därutöver beslutat om vissa åtgärder i syfte att förbättra verksamheten. Av dokumentationen och intervjun med rektorn framkommer dock inte att skolan genomför en analys av det tillgängliga underlaget. I många fall finns en summering av hur skolan uppnått de uppsatta målen, men det går inte att utläsa en analys av vilka orsaker som ligger bakom att målen uppnåtts eller inte. Detta medför enligt Skolinspektionen att skolan inte har nödvändig kunskap om orsakssambanden mellan elevernas prestationer och den verksamhet som bedrivs. Skolan har därför svårt att fatta beslut om adekvata åtgärder för att ytterst förbättra eleverna kunskapsresultat. Det finns enligt Skolinspektionen därför en uppenbar risk att de åtgärder skolan beslutar om inte utvecklar verksamheten.

Vid intervjun med lärarna framkommer att de inte är en del i gemensamma analyser och diskussioner om det samlade kunskapsresultatet på skolan. Där-
emot uppger lärarna att de diskuterar de enkäter eleverna genomför. Dessa
diskussioner genomförs enligt lärarna på de årliga sommarkonferenserna. Rek-
torn och representanter för huvudmannen uppger i intervjuer och komplette-
ringar att vid de årliga sommarkonferenserna genomförs analyser av skolans
samlade kunskapsresultat. Skolinspektionen har tagit del av huvudmannens
dokumenterade beskrivningar av de årliga sommarkonferenserna och konsta-
terar att det är en utvecklad redogörelse för resultaten men utgör inte en analys
av vilka förklaringar som ligger bakom resultaten.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionen att skolans systematiska kvalitets-
arbete brister. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och
Psykologigymnasiet Sverige AB förläggs att åtgärda bristerna.

Författning

4 kap. 4-5 §§ skollagen, Lgy 11 2.6 Rektorns ansvar

Erbjudande av utbildning

Bedömning

Psykologigymnasiet måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet med
erbjudande av utbildning.

- Se till att elevhälsan omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala
och specialpedagogiska insatser.

Motivering

I skollagen anges att det ska finnas en elevhälsa för eleverna. Elevhälsan ska
omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insat-
ser. För medicinska, psykologiska, psykosociala insatser ska det finnas tillgång
till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas till-
gång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedago-
giska insatser kan tillgodoses.

Av intervjun med representanter för elevhälsan och rektor framkommer att
skolan saknar tillgång till psykolog och skolsköterska.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att skolan elevhälsa
inte innehåller alla de föreskrivna kompetenserna. Verksamheten uppfyller
därmed inte författningarnas krav och Psykologigymnasiet Sverige AB före-
läggs att åtgärda bristen.

Författning

2 kap. 25 § skollagen

Omfattning, innehåll och resurstillgång**Bedömning**

Psykologigymnasiet måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet med omfattning, innehåll och resurstillgång.

- Se till att eleverna har tillgång till ett skolbibliotek.

Motivering

Enligt skollagen ska eleverna i gymnasieskolan ha tillgång till skolbibliotek.

Med skolbibliotek avses enligt förarbetena (prop. 2009/10:165 s. 284) en gemensam ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja eleverna. I läroplanen framhålls biblioteket som en del av skolans arbetsmiljö med syfte att eleverna själva ska kunna söka och utveckla kunskaper.

Skolinspektionens utredning visar att skolan har ett rum där viss skönlitteratur finns. I rummet finns dock mycket begränsad tillgång till referenslitteratur och andra medier. Lärarna uppger vid intervju att de i anslutning till deras arbetsplatser har viss tillgång till egna uppsättningar av referenslitteratur.

Eleverna uppger i intervju att de mycket sällan använder skolans bibliotek, än mindre den litteratur lärarna har i anslutning till arbetsplatserna.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att skolans skolbibliotek brister. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Psykologigymnasiet Sverige AB föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

2 kap. 36 § skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Katarina Håkansson
Beslutsfattare

Mathias Ljungström
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.